

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA PRIE
LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL M. P. 2013-07-22 SKUNDO**

2017 m. liepos 27 d. Nr. S-162 (7-153/2013)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie
Lietuvos Respublikos Vyriausybės,
susidedanti iš:
komisijos pirmininkės
komisijos narių

Editos Galiauskaitės
Martyno Endrijaičio
Rasos Stravinskaitės – pranešėja
Linos Vosylienės

sekretoriaujant
dalyvaujant mokesčių mokėtojai
mokesčių administratoriaus atstovui nedalyvaujant

J. K.
M. P.

2017-06-28 gavusi iš mokesčių mokėtojos M. P. (toliau – Pareiškėja) Lietuvos apeliacinio teismo 2017-06-16 nuosprendį baudžiamojoje byloje Nr. 1A-89-165/2017, 2017-07-18 posėdyje atnaujino Pareiškėjos 2013-07-22 skundo dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Inspekcija) 2013-06-14 sprendimo Nr. 68-102 nagrinėjimą, kuris buvo sustabdytas Komisijos 2013-08-26 posėdžio protokolu Nr. PP-201 (7-153/2013), ir n u s t a t ė:

Inspekcija, išnagrinėjusi Pareiškėjos skundą, patvirtino Klaipėdos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos (toliau – Klaipėdos AVMI) 2013-04-09 pranešimą apie iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės įsigytos naujos transporto priemonės pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimą Nr. (18.100)L2-1938.

Nurodyta, kad Klaipėdos AVMI 2012-08-20 raštu Nr. (18.32)L2-4046 informavo Pareiškėją, jog yra gauta informacija apie Pareiškėjos iš Vokietijos įsigytą naują transporto priemonę, kuri Lietuvoje yra apmokestinama PVM. Pareiškėjai buvo pasiūlyta pateikti su automobilio įsigijimu susijusius dokumentus ir paaiškinimus. Klaipėdos AVMI 2013-01-07 raštu Nr. (18.32)L2-67 Pareiškėjai išsiuntė 2013-01-04 pranešimą apie iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės įsigytos naujos transporto priemonės pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimą, kuriame nurodyta, jog Pareiškėjai už įsigytą naują automobilį *TOYOTA AURIS* (ident. Nr. *duomenys neskelbtini*) priklauso sumokėti 10151 Lt PVM.

Pažymėta, kad Pridėtinės vertės mokesčio įstatymas (toliau – PVMĮ) reglamentuoja ne tik PVM mokėtojais įsiregistravusių asmenų PVM prievoles, bet ir PVM mokėtojais nesančių asmenų prievoles. PVMĮ 3 str. 2 d. 2 punkte nustatyta, kad PVM objektas yra naujų transporto priemonių įsigijimas už atlygį šalies teritorijoje iš kitos valstybės narės, kai jas įsigyja bet kuris asmuo (t. y. fizinis ar juridinis). Nauja motorinė kelių transporto priemonė pagal PVMĮ 2 straipsnio nuostatas, galiojusias 2011 metais (Pareiškėja tais metais įsigijo automobilį *TOYOTA AURIS*), suprantama kaip motorinė transporto priemonė, kurios variklio cilindų darbinis tūris yra didesnis kaip 48 kubiniai centimetrai arba variklio galia didesnė kaip 7,2 kilovato, ir kuri buvo patiekta praėjus ne

daugiau kaip 6 mėnesiams, nuo eksploataavimo pradžios (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinus eksploataavimo pradžios nustatymo kriterijus) arba nuvažiavus ne daugiau kaip 6000 kilometrų.

Eksploataavimo pradžios nustatymo kriterijai, galiojantys 2011 metais, buvo patvirtinti Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004 m. kovo 2 d. įsakymu Nr. 1K-066 „Dėl transporto priemonių eksploataavimo pradžios nustatymo kriterijų patvirtinimo“. Eksploataavimo pradžios momentas yra įvykis, įvykęs anksčiau: 1) transporto priemonės pirmasis įregistravimas kurios nors valstybės oficialiame transporto priemonių registre; 2) transporto priemonės pirmasis tiekimas nuo jos pagaminimo datos; 3) transporto priemonės pirmas viešas demonstravimas, kai šio demonstravimo metu transporto priemonė eksploatuojama (išbandoma); 4) PVM sąskaitos faktūros, kuria įforminamas transporto priemonės tiekimas, išrašymas.

PVMĮ 92 str. 8 dalyje ir Inspekcijos viršininko 2004-04-06 įsakyme Nr. VA-44 „Dėl naują transporto priemonę iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės įsigijusio fizinio asmens dokumentų pateikimo ir pridėtinės vertės mokesčio apskaičiavimo taisyklių patvirtinimo“ nurodyta, kad fizinis asmuo, kuris nėra ir pagal PVMĮ neprivalo būti PVM mokėtoju, iš kitos valstybės narės įsigijęs naują transporto priemonę, turi savo nuolatinės gyvenamosios vietos apskrities valstybinės mokesčių inspekcijos teritoriniam skyriui ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po naujos transporto priemonės įsigijimo, 25 dienas pateikti atitinkamus dokumentus pagrindžiančius naujos transporto priemonės įsigijimą. Fizinis asmuo, gavęs iš teritorinio skyriaus užpildytą pranešimą, jame apskaičiuotą PVM turi sumokėti ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dienos, kurią fizinis asmuo buvo informuotas apie apskaičiuotą mokesčio sumą.

Inspekcija, įvertinusi bylos medžiagą, konstatavo, jog įrodinėjimo dalykas šiuo atveju yra aplinkybės, ar buvo įsigyta nauja transporto priemonė iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės. Nagrinėjamu atveju nėra sprendžiamas klausimas dėl sandorio, kuriuo Pareiškėja įsigijo transporto priemonę galiojimo ir iš to kylančių civilinių teisių pasekmių, o vertinami susiklostę civiliniai teisiniai santykiai mokestiniais teisiniais aspektais.

Mokesčių administratorius nustatė, kad Pareiškėja, įsigijusi transporto priemonę *TOYOTA AURIS*, pateikė prašymą Nr. 7523151, pagal kurį VĮ „Regitra“ išdavė registracijos liudijimą. Iš šių dokumentų matyti, kad Pareiškėjos įsigyto automobilio pirmosios registracijos užsienio valstybės oficialiame transporto priemonių registre data yra 2010-11-17. Iš byloje pateiktos automobilio pirkimo–pardavimo sutarties matyti, kad Pareiškėja automobilį įsigijo 2011-05-13, t. y. nepraėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo *TOYOTA AURIS* eksploataavimo pradžios.

Inspekcija kritiškai vertino Pareiškėjos argumentus, kad ji įsigijo daugtą automobilį, kuris prieš parduodant buvo suremontuotas, todėl įsigytas automobilis negali būti laikomas nauju. Nurodė, kad nustatant, ar transporto priemonė yra nauja ar ne, automobilio fizinė būklė (aplinkybė ar automobilis buvo sudaužytas ar ne), įtakos neturi.

Dėl Pareiškėjos automobilio įsigijimo iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės klausimo, pažymėta tai, kad PVMĮ 92 straipsnio sąlyga – transporto priemonės įsigijimas iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės reiškia, jog Lietuvos fizinis asmuo įsigyja transporto priemonę, kuri buvo įregistruota Europos Sąjungos valstybės narės transporto priemonių registre, todėl faktinė (geografinė) automobilio įsigijimo vieta neturi reikšmės konstatuojant transporto priemonės įsigijimo iš Europos Sąjungos valstybės narės fakto.

Byloje yra pateikta 2011-05-13 tarp Pareiškėjos ir P. M. sudaryta rašytinės formos automobilio *TOYOTA AURIS* pirkimo–pardavimo sutartis. Pareiškėja skunde nurodo, kad ši sutartis nebuvo sudaryta 2011-05-13, nes ji tuo metu dirbo ir nebuvo išvykusi į Vokietiją. Nurodė, kad automobilį pardavinėjo Raseiniuose gyvenantis E. A. , o 2011-05-13 sutartyje pasirašė jo žmona S. A. . Teigia, kad sutartis buvo sudaryta 2011-05-19. Inspekcija šias nurodytas aplinkybes vertino kaip nepagrįstas tinkamai įrodymais. Pabrėžė, kad pagal Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.78–1.96 straipsnių nuostatas sudaryti rašytinės formos sandoriai yra galiojantys, jeigu nėra niekiniais arba nenuginčijami įstatymo nustatyta tvarka. Byloje nėra pateikta duomenų, kad 2011-05-13 automobilio *TOYOTA AURIS* pirkimo–pardavimo sutartis būtų pripažinta negaliojančia arba turėtų būti laikoma niekine.

Be to, ginčo byloje yra pateikti E. A. ir S. A. Kauno AVMI pateikti paaiškinimai dėl Pareiškėjos įsigyto automobilio pardavimo aplinkybių. S. A. 2013-02-28 paaiškiniame nurodė, kad

Pareiškėjos nepažįsta ir automobilio pardavimo sandoryje nedalyvavo. E. A. 2013-02-19 paaiškinime nurodė, kad automobilio *TOYOTA AURIS* 2011 metais nepardavė. Nurodė, kad turėjo verslo liudijimą transporto priemonių remontui, todėl tokius automobilius galėjo remontuoti, bet pardavimų nevykdė.

Pareiškėja su skundu pateikė UAB „A1“ 2011-05-19 išduotą automobilio *TOYOTA AURIS* paslaugų teikimo sutartį–paraišką Nr. 88739, kurioje yra nustatyti automobilio techniniai trūkumai ir anksčiau atlikti tvarkymo darbai, tačiau, Inspekcijos teigimu, šis dokumentas nepatvirtina ir nepaneigia automobilio įsigijimo datos, iš šio dokumento nėra galimybės nustatyti automobilį pardavusio asmens tapatybės. Pareiškėja taip pat pateikė 2011-05-19 banko sąskaitos išrašą, iš kurio matyti, kad Pareiškėja 2011-05-19 išgrynino 16773 Lt, tačiau iš šio dokumento negalima nustatyti, kokiam tikslui buvo panaudota 16773 Lt suma, todėl remiantis šiuo dokumentu negalima vienareikšmiškai teigti, jog minėta pinigų suma buvo panaudota automobilio įsigijimui.

Dėl Pareiškėjos pateikto Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyriaus 2013-06-07 rašto Nr. 40-S-9552, kuriuo Pareiškėja informuota, kad dėl jos pateikto pareiškimo buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) 182 str. 1 dalį ir 300 str. 1 dalį, Inspekcija pažymėjo, kad minėtoje baudžiamojoje byloje galimai bus sprendžiamas Pareiškėjos nurodytų E. ir S. A. patraukimo baudžiamajon atsakomybėn už sukčiavimą ir dokumentų klastojimą klausimas. Pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 109–118 straipsnių nuostatas Pareiškėja, dėl nusikalstamos veikos patyrusi turčinės ar neturčinės žalos, turi teisę baudžiamojoje byloje pareikšti kaltinamajam arba už kaltinamojo veikas materialiai atsakingiems asmenims civilinį ieškinį.

Pareiškėja 2013-07-22 skunde nesutinka su Inspekcijos sprendimu ir prašo Komisijos jį panaikinti.

Pareiškėja nurodo, kad 2011 metų gegužės mėnesį pradėjo automobilio pirkimo paieškas internetiniuose puslapiuose. Skelbimą apie parduodamą automobilį *TOYOTA AURIS HYBRID* rado internetiniame puslapyje www.autoplus.lt 2011 metų gegužės 18 dieną. Skelbime nurodytais numeriais (865628305, 860947929 ir 868428701) susisiekė su vyriškiu, kuris prisistatė automobilio pardavėju – E. ir 2011 metų gegužės 19 dieną pasiūlė parodyti automobilį Raseiniuose, kur pats ir gyvena. Kad būtų tikri, ar automobilis nėra vogtas, prieš automobilio pirkimą VĮ Regitra Raseinių skyriuje 2011-05-19 padarė automobilio patikrą ir gavo pažymą, kad automobilis nėra vogtas. Tada sutarė su E. , kad nori nuvežti automobilį į oficialią *Toyota* atstovybę, kad automobilis būtų patikrintas prieš pirkimą, nes jis neslėpė fakto, kad automobilį įsigijo Vokietijoje daužtą, kurį pats buvo sutvarkęs, suremontavęs. Artimiausia *Toyota* atstovybė buvo Kaune, todėl kartu su E. išvyko į Kauną mašinos techninei patikrai. Nuvyko į UAB Tokvila, *Toyota* atstovybę, *duomenys neskelbtini*, Kaune apie 18.00 valandą. Paprašė, kad būtų atlikta mašinos tech. patikra prieš pirkimą. *Toyota* atstovybės darbuotojai nustatė, kad automobilio visos duralės buvo ardytos, kad buvo atjungtos oro pagalvės, kad prietaisų skydelis sugadintas, nedega visai vienas skaičius (darbuotojai pasakė žodinę pastabą, kad skydelio skaitmenų pažeidimas, leidžia jiems daryti išvadą, kad buvo koreguota automobilio rida), kad visas variklio dangtis buvo perdažytas ir t. t. Visa išvardyta diagnostika ir servizo darbuotojų nuomonė dėl automobilio būklės leido Pareiškėjai priimti sprendimą dėl automobilio įsigijimo ir derėtis dėl automobilio kainos. Sutarė galutinę kainą su E. – 48000 Lt, (skelbime nurodyta kaina buvo 54000 Lt), kurio pagrindinė sąlyga buvo atsiskaitymas grynaisiais. Nuvyko į artimiausią AB „S1“ banko skyrių Kauno Akropolyje, Mindaugo g. 49, Kaunas, 20.00 valandą. Pareiškėja išgrynino trūkstamą pinigų sumą (litais) iki visos kainos, t. y. 19000 Lt (2011-05-18 dieną išsiėmė S1 laikytą indėlį), kad galėtų su pardavėju atsiskaityti grynaisiais pinigais, litais.

Taip pat Pareiškėja nurodo, jog E. paprašė, jog jie vyktų į Raseinius iš Kauno, kad jis galėtų atspausdinti sutartį ir kad atiduotų automobilio antrus raktus bei atsiskaitytų. Nuvykus apie 21 valandą į Raseinius, *duomenys neskelbtini*, į įmonės S. V. taisyklos patalpas, jose laukė moteris, kurią E. pristatė savo žmona (vardo neminėjo) bei dar vienas vyrukas, kuris nebuvo pristatytas. Atvykus ir pateikus duomenis, buvo atspausdinta automobilio pirkimo / pardavimo sutartis. Sutartį pasirašė ten buvusi E. žmona. Pareiškėja teigia, pasirašydama automobilio pirkimo / pardavimo sutartį, jos smulkiai nenagrinėjusi, tik greitai patikrinusi savo asmens duomenis, automobilio

markę, identifikavimo numerį bei kainą. Pasirašiusi automobilio pirkimo / pardavimo sutartį, pardavėja nepateikė savo asmens dokumento. Pareiškėja nurodo jo ir neprašiusi. Po automobilio pirkimo / pardavimo sutarties pasirašymo, sumokėjo 48000 Lt grynaisiais. Pinigus tose pačiose įmonės patalpose suskaičiavo pardavėja su savo vyru E. . Gavusi automobilio raktus, apie 21.30 valandą išvyko į Vilnių. 2011-05-21 automobilis VĮ „Regitra“ įregistruotas Pareiškėjos vardu. Iki Inspekcijos pranešimo Pareiškėja buvo tikra, kad automobilį pirkė Lietuvoje iš Lietuvos piliečio.

Gavusi Inspekcijos pranešimą apie privalomą mokėti PVM, atidžiai išnagrinėjusi sutartį, Pareiškėja tvirtina supratusi, kad yra apgauta, nes pagal jos turinį galima suprasti, kad ji sudaryta Vokietijoje. Pabrėžia, kad sutartis nebuvo sudaryta 2011-05-13 Ellenberg mieste, Vokietijoje su Vokietijos piliečiu. Minėtu laiku Pareiškėja nurodo tikrai nebuvo Vokietijoje ir nebendravusi su sutartyje minimu Vokietijos piliečiu, nes 2011-05-13 visą darbo dieną dirbo UAB „W1“ Vilniuje ir visą gegužės mėnesį neturėjo atostogų. Tai, kad šio automobilio pirkimas vyko 2011-05-19 Lietuvoje, patvirtina jo tikrinimo dokumentai ir pinigų išgryninimas litais.

Skunde pabrėžiama, jog rinkdamasi automobilį www.autoplus.lt puslapyje, Pareiškėja pastebėjo, kad tais pačiais pardavėjo telefonų numeriais (865628305; 860947929 ir 8684287) buvo paskelbta daug skirtingų automobilių pardavimo skelbimų. Kadangi automobilio pirkime dalyvavo pirmą kartą, todėl tą dieną su ja visą laiką buvo jos vyras – N. P. . Išsiaiškino, kad vyriškis, prisistatęs E. , yra E. A. , o jo žmona, pasirašiusi ant automobilio pirkimo / pardavimo sutarties, yra S. A. .

Pareiškėjos nuomone, mokesčių administratorius, gavęs jos pateiktus dokumentus ir visą detalią informaciją apie automobilio *TOYOTA AURIS* įsigijimą, neatliko išsamaus tyrimo dėl E. ir S. A. sukčiavimo, mokesčių slėpimo ir dokumentų klastojimo, buvo apsiribota jų apklausa ir neigimu pardavus šį automobilį. Tokiu būdu buvo pažeistas MAĮ 127 str. 2 dalies reikalavimas, jog mokesčių administratorius, mokesčio patikrinimo metu nustatęs, kad yra nusikalstamos veikos ar kitų teisės pažeidimų, kurių tyrimas nepriklauso jo kompetencijai, požymių, apie juos privalo informuoti teisėsaugos arba atitinkamas kontroliuojančias įstaigas ar institucijas, nes, turėdamas tokią informaciją, neinicijavo automobilio pardavėjo vykdomos veiklos tikrinimo / tyrimo ir taip sudarė prielaidas galimai mokesčius slepiančiam ir sukčiaujančiam asmeniui per ilgesnį laiką paslėpti įkalčius ir pėdsakus.

Pasak Pareiškėjos, ji 2013-05-10 kreipėsi į Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministeriją su prašymu pradėti ikiteisminį tyrimą dėl sukčiavimo, mokesčių slėpimo, dokumentų klastojimo. Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyrius yra pradėjęs ikiteisminį tyrimą. Inspekcija, net ir turėdama dokumentą apie pradėtą ikiteisminį tyrimą, nesustabdė Klaipėdos AVMI sprendimo vykdymo, nors MAĮ 156 str. 1 dalis numato tokią galimybę, bei, nesulaukusi termino apskundimui, priėmė sprendimą dėl išieškojimo vykdymo ir be atskiro įspėjimo inkasavo Pareiškėjos banko sąskaitoje visus esančius pinigus. Pareiškėjos nuomone, ji buvo apgauta, nes sukčiaudamas pardavėjas suklastojo dokumentus, kad nuslėptų privalomus mokesčius valstybei.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija) konstatuoja, kad Pareiškėjos skundas tenkintinas.

Mokestinis ginčas nagrinėjamoje byloje yra kilęs dėl to, ar mokesčių administratorius pagrįstai ir teisėtai Pareiškėjai apskaičiavo ir nurodė sumokėti PVM už kitoje valstybėje narėje Pareiškėjos įsigytą naują transporto priemonę.

PVMĮ 3 str. 2 dalies 2 punktą numato, kad PVM objektas taip pat yra prekių įsigijimas už atlygį šalies teritorijoje iš kitos valstybės narės, kai naujas transporto priemonės įsigyja bet kuris asmuo. Pagal PVMĮ 2 str. 16 dalies 1 punkto nuostatą nauja transporto priemonė – keleiviams ir (arba) kroviniams vežti skirta transporto priemonė, atitinkanti sąlygas: motorinė kelių ar kita sausumos transporto priemonė, kurios variklio cilindro darbinis tūris yra didesnis kaip 48 kubiniai centimetrai arba variklio galia didesnė kaip 7,2 kilovato, patiekta praėjus ne daugiau kaip 6 mėnesiams nuo eksploatacavimo pradžios (pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintus eksploatacavimo pradžios nustatymo kriterijus) arba nuvažiavusi ne daugiau kaip 6 000 kilometrų.

Lietuvos Respublikos finansų ministro 2004-03-02 įsakymu Nr. 1K-066 „Dėl transporto priemonių eksploatavimo pradžios nustatymo kriterijų patvirtinimo“ patvirtinti Transporto priemonių eksploatavimo pradžios nustatymo kriterijai (toliau – ir Kriterijai), kurie reglamentuoja, pagal kokius kriterijus nustatomas naujų transporto priemonių eksploatavimo pradžios momentas, kad būtų nustatyta transporto priemonių atitiktis PVM įstatymo 2 str. 16 d. nustatytoms sąlygoms. Pagal Kriterijų 2 p. eksploatavimo pradžios momentas yra įvykis, įvykęs anksčiau: transporto priemonės pirmasis įregistravimas kurios nors valstybės oficialiame transporto priemonių registre (2.1 p.); transporto priemonės pirmasis tiekimas nuo jos pagaminimo datos (2.2 p.); transporto priemonės pirmas viešas demonstravimas, kai šio demonstravimo metu transporto priemonė eksploatuojama (išbandoma) (2.3 p.); PVM sąskaitos faktūros, kuria įforminamas transporto priemonės tiekimas, išrašymas (2.4 p.).

PVMĮ 92 str. 8 dalyje nustatyta, kad kai naują transporto priemonę iš kitos valstybės narės įsigyja fizinis asmuo, kuris nėra ir pagal šį įstatymą neprivalo būti PVM mokėtoju, jis privalo ne vėliau kaip iki kito mėnesio, einančio po naujos transporto priemonės įsigijimo, 25 dienas pateikti centrinio mokesčio administratoriaus nustatytus dokumentus, susijusius su šiuo sandoriu. Šių dokumentų pateikimo tvarką nustato centrinis mokesčio administratorius. Mokestį už įsigytą iš kitos valstybės narės naują transporto priemonę apskaičiuoja mokesčio administratorius. Mokestis turi būti sumokėtas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dienos, kurią fizinis asmuo buvo informuotas apie apskaičiuotą mokesčio sumą.

Iš bylos medžiagos matyti, jog Klaipėdos AVMI 2012-08-20 raštu Nr. (18.32)L2-4046 informavo Pareiškėją, jog yra gauta informacija apie Pareiškėjos iš Vokietijos įsigytą naują transporto priemonę, kuri Lietuvoje yra apmokestinama PVM. Pareiškėjai buvo pasiūlyta pateikti su automobilio įsigijimu susijusius dokumentus ir paaiškinimus. Klaipėdos AVMI 2013-01-07 raštu Nr. (18.32)L2-67 Pareiškėjai išsiuntė pranešimą dėl naujos transporto priemonės, įsigytos iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, apmokestinimo pridėtinės vertės mokesčiu, kuriame nurodyta, jog Pareiškėjai už įsigytą naują automobilį *TOYOTA AURIS* (ident. Nr. *duomenys neskelbtini*) priklauso sumokėti 10151 Lt PVM, vadovaujantis PVMĮ 92 str. 8 dalimi. 2013-06-14 sprendimu Nr. 68-102 Inspekcija patvirtino Klaipėdos AVMI 2013-01-07 pranešimo Nr. (18.32)L2-67 pagrįstumą, nurodydama, kad Pareiškėja automobilį *TOYOTA AURIS* įsigijo 2011-05-13 nepaėjęs daugiau kaip 6 mėnesiams nuo jo įregistravimo Vokietijos registre (2010-11-17), t. y. Pareiškėjos iš Vokietijos fizinio asmens įsigyta transporto priemonė atitiko vieną iš PVMĮ 2 str. 16 d. nurodytų naujos transporto priemonės sąlygų. Inspekcija pasisakė, jog Pareiškėja neįrodė, jog rašytinės formos automobilio *TOYOTA AURIS* pirkimo–pardavimo sutartis sudaryta ne 2011-05-13 (kaip nurodyta sutartyje), o 2011-05-19 su pardavėju E. A. , gyvenančiu Raseiniuose, ir jo sutuoktine S. A. . Taip pat minėtame sprendime Inspekcija Pareiškėjos pateikto Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyriaus 2013-06-07 rašto Nr. 40-S-9552, kuriuo Pareiškėja informuota, kad dėl jos pateikto pareiškimo buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas, nelaikė paneigiančiu mokesčių administratoriaus nustatytą faktą apie naujo automobilio įsigijimą, dėl kurio Pareiškėjai kilo PVMĮ 92 str. 8 dalyje nustatyta mokeskinė prievolė.

Pareiškėja, nesutikdama su mokesčių administratoriaus sprendimu dėl transporto priemonės apmokestinimo, skunde Komisijai laikėsi mokesčių administratoriui išdėstytos pozicijos, jog ūkinė operacija (automobilio *TOYOTA AURIS HYBRID* pirkimo sandoris), dėl kurios jai kilo mokeskinės pasekmės, įvyko vėliau, t. y. 2011-05-19, o ne 2011-05-13, kaip nurodyta rašytiniame sandorį patvirtinančiame dokumente, be to, automobilį ji įsigijo Lietuvoje iš E. A. , o ne iš Vokietijos piliečio, pirkimo / pardavimo sutartį atspausdino E. žmona *duomenys neskelbtini*, Raseiniuose, įmonės S. V. taisyklos patalpose.

Pastebėtina, jog Pareiškėja nekelia apmokestinimą PVM reguliuojančių teisės normų aiškinimo bei taikymo klausimų, tačiau ginčija faktinių duomenų įvertinimą. Todėl pažymėtina, jog mokesčių administratorius Pareiškėjos įsigyto ginčui aktualaus automobilio *TOYOTA AURIS* (ident. Nr. *duomenys neskelbtini*) eksploatavimo pradžią – pirmosios registracijos užsienio valstybės oficialiame transporto priemonių registre datą (Kriterijų 2.1 p.) nustatė pagal VĮ „Regitra“ išduotą registracijos liudijimą ir Pareiškėjos 2011-05-21 VĮ „Regitra“ pateiktą prašymą Nr. 7523151 įregistruoti automobilį, t. y. 2010-11-17. Aplinkybę, kad Pareiškėja minėtą

automobilį įsigijo nepraėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo jo eksploatavimo pradžios, Inspekcija konstatavo iš į bylą pateiktos 2011-05-13 automobilio pirkimo–pardavimo sutarties, surašytos vokiečių kalba, su pardavėju P. M. .

Pareiškėjos prašymu Komisija 2013-08-26 posėdžio protokolu Nr. PP-201 (7-153/2010) buvo sustabdžiusi mokestinio ginčo nagrinėjimą, nes pagal Pareiškėjos pareiškimą buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas baudžiamojoje byloje Nr. 40-1-00192-13, o Šiaulių apskrities vyriausiojo policijos komisariato Ekonominių nusikaltimų tyrimo skyrius 2013-08-19 raštu Nr. 40-S-18496 patvirtino, kad yra atliekamas ikiteisminis tyrimas minėtoje baudžiamojoje byloje, kurios metu vertinamos ir nustatinėjamos aplinkybės, susijusios su automobilio *TOYOTA AURIS* pardavimu Pareiškėjai, t. y. sandorio sudarymo data, pirkimo–pardavimo sutarties dėl minėto automobilio realaus parengimo, atspausdinimo ir pasirašymo laikas, taip pat techninės priemonės (kompiuteris, spausdintuvas), vieta, pasirašę asmenys ir kitos aplinkybės. Komisija, pripažinusi, kad ikiteisminio tyrimo metu nagrinėjamos aplinkybės yra susijusios su esminiu šio mokestinio ginčo faktu, t. y. automobilio įsigijimo data, taip pat kitomis su tuo susijusiomis aplinkybėmis, minėtu protokolu Pareiškėjos 2013-07-22 skundo nagrinėjimą buvo sustabdžiusi.

Komisijai 2017-06-28 buvo pateiktas įsiteisėjęs Lietuvos apeliacinio teismo 2017-06-16 nuosprendis baudžiamojoje byloje Nr. 1A-89-165/2017, kuris yra galutinis procesinis sprendimas ikiteisminiame tyrime Nr. 40-1-00192-13. Komisija, įvertinusi minėto nuosprendžio turinį, nustatė, kad E. A. pripažintas kaltu pagal BK 300 straipsnio 1 dalį (10 epizodų, susijusių su netikrų dokumentų pagaminimu ir panaudojimu, tame tarpe dėl epizodo, kad minėtas asmuo 2011 m. ne vėliau kaip 2011-05-13, ikiteisminio tyrimo metu nenustatytoje vietoje, iš anksto žinodamas, kad parduodamą automobilį *TOYOTA AURIS*, identifikavimo Nr. *duomenys neskelbtini*, 2011-05-19 pirks Pareiškėja, pagamino vokiečių kalba surašytą pirkimo–pardavimo sutartį, kurioje nurodė tikrovės neatitinkančius duomenis apie tai, kad minėtas automobilis Pareiškėjai buvo parduotas 2011-05-13 Ellenberge gyvenančio asmens P. M. , bei perdavė šį žinomai netikrą dokumentą Pareiškėjai, kuri 2011-05-21 VĮ „Regitra“ Vilniaus filiale šio žinomai netikro dokumento pagrindu įregistravo automobilį savo vardu) ir BK 202 straipsnio 1 dalį (dėl neteisėto vertimosi ūkine, komercine veikla). Ginčiui aktualiame įsiteisėjusiame teismo nuosprendyje nurodyta, jog įrodymų visuma yra pakankama konstatuoti faktą, kad E. A. disponavo automobiliu *TOYOTA AURIS*, identifikavimo numeris *duomenys neskelbtini*, iki 2011-05-19 ir šį automobilį 2011-05-19 pagal pagamintą netikrą dokumentą – vokiečių kalba surašytą pirkimo–pardavimo sutartį pardavė M. B. (P.), kuri 2011-05-21 Vilniaus filiale šio žinomai netikro dokumento pagrindu įregistravo automobilį savo vardu (28–31 psl.).

Vertindama aukščiau nurodytas baudžiamojoje byloje konstatuotas faktines aplinkybes, Komisija pažymi, jog šiuo atveju yra aktuali Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika dėl aplinkybių ir faktų, kurie yra priskirtini neįrodinėtinų aplinkybių ir faktų kategorijai, vertinimo klausimų (pavyzdžiui, 2014-04-30 nutartis adm. byloje Nr. A-438-575/2014, 2015-03-31 nutartis adm. byloje Nr. A-249-438/2015). LVAT yra pabrėžęs, jog įstatymų leidėjas yra suteikęs ne vienodą įrodomąją reikšmę aplinkybėms ir faktams, kurie yra nustatyti įsiteisėjusiu teismo sprendimu administracinėje ar civilinėje byloje, bei teismo nuosprendžiu baudžiamojoje byloje, o būtent, įstatymo leidėjas nustatė, kad iš naujo yra neįrodinėtini, kartą jau nustatyti: administracinėje ar civilinėje byloje – faktai ir aplinkybės; baudžiamojoje byloje – asmens padaryti veiksmai ir jais sukeltos teisinės pasekmės. Teismo nuosprendžio priimto baudžiamojoje byloje atveju, vėliau administracinę bylą nagrinėjantis teismas dėl nuteistojo (išteisintojo) veiksmų kilusių padarinių nenustatinėja tik dalies teismo nuosprendžiu nustatytų faktų ir aplinkybių. Teismas tokiais atvejais neprivalo iš naujo nustatyti, ar buvo padaryti veiksmai, kurie konstatuoti nuosprendžiu, ir ar juos padarė nuteistasis.

Komisija, vadovaudamasi aukščiau nurodyta LVAT praktika, ir atsižvelgdama į įsiteisėjusiu ikiteisminio tyrimo Nr. 40-1-00192-13 galutiniu procesiniu sprendimu, t. y. 2017-06-16 Lietuvos apeliacinio teismo nuosprendžiu baudžiamojoje byloje Nr. 1A-89-165/2017, konstatuotą faktą, kad E. A. disponavo automobiliu *TOYOTA AURIS*, identifikavimo numeris *duomenys neskelbtini*, iki 2011-05-19 ir šį automobilį 2011-05-19 pagal pagamintą netikrą dokumentą pardavė Pareiškėjai, daro išvadą, jog šiuo nuosprendžiu nustatytų aplinkybių iš naujo nagrinėjamoje mokestinėje byloje įrodinėti nereikia.

Taigi, iš baudžiamojoje byloje Nr. 1A-89-165/2017 nustatytų aplinkybių matyti, jog Pareiškėja transporto priemonę *TOYOTA AURIS* (ident. Nr. *duomenys neskelbtini*) įsigijo Lietuvoje iš fizinio asmens E. A. , kuris minėta transporto priemone disponavo iki 2011-05-19 (Lietuvos apeliacinio teismo 2017-06-16 nuosprendžio 29 psl.). Be to, E. A. buvo sudaręs su UADB „E1“ (atstovaujamos S. A.) privalomojo draudimo sutartį Nr. 1640328, sudarytą 2011-05-15, galiojusią nuo 2011-05-15 iki 2011-06-14, kaip draudėjas sutartyje buvo nurodytas E. A. (ten pat 24 psl.). Darytina išvada, kad Pareiškėjos sandoris, kuriuo ji 2011-05-19 iš E. A. įsigijo transporto priemonę, nėra PVM objektas, numatytas PVMĮ 3 str. 2 dalies 2 punkte, t. y. transporto priemonės įsigijimas įvyko ne iš kitos valstybės narės.

Kadangi, kaip jau minėta, mokesčių administratoriaus nustatyta Pareiškėjos įsigyto ginčo automobilio *TOYOTA AURIS* eksploatavimo pradžia yra 2010-11-17, o Lietuvos apeliacinio teismo 2017-06-16 nuosprendyje (baudžiamojoje byloje Nr. 1A-89-165/2017) konstatuota Pareiškėjai pardavimo E. A. disponuoto automobilio *TOYOTA AURIS* data – 2011-05-19, todėl Pareiškėjos įsigyta transporto priemonė neatitinka PVMĮ 2 str. 16 d. nurodytos naujos transporto priemonės sąlygos, nes transporto priemonė patiekta praėjus daugiau kaip 6 mėnesiams nuo eksploatavimo pradžios.

Įvertinus aptartų aplinkybių visumą, konstatuotina, kad Pareiškėjai nagrinėjamu atveju negali būti taikytinos PVMĮ 92 str. 8 dalies nuostatos dėl mokesčių mokėtojo prievolės sumokėti PVM už naujos transporto priemonės įsigijimą, todėl Pareiškėjos skundas tenkintinas, Inspekcijos sprendimas naikintinas.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 156 str. 1 dalimi, 155 str. 4 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Atnaujinti M. P. 2013-07-22 skundo dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013-06-14 sprendimo Nr. 68-102 nagrinėjimą.

2. Panaikinti Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013-06-14 sprendimą Nr. 68-102.

Pagal Mokesčių administravimo įstatymo 159 str. 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskųsti Vilniaus apygardos administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 str. 2 dalį apskųsti Mokestinių ginčų komisijos sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Vilniaus apygardos administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkė

Edita Galiauskaitė

Komisijos nariai

Martynas Endrijaitis

Rasa Stravinskaitė

Lina Vosylienė